

Sociale inspectie: voorbereiding is het orderwoord!

Het spreekwoord luidt “Het is beter te voorkomen dan te genezen”. Deze wijsheid is in het bijzonder van toepassing op het bezoek van de sociale inspectiediensten, zowel wanneer het een aangekondigde of een onverwachte controle betreft. Voor een goed voorbereid bedrijf hoeft een sociale inspectie dan ook geen bron van kopzorgen meer te zijn.

Het is belangrijk te onderstrepen dat de sociale inspectie slechts één van de vele controleorganen is (naast de RVA, de RSZ of welzijn of het werk). De sociale inspectie gaat specifiek na of bedrijven de sociale regelgeving nauwgezet toepassen.

1. Tijdens de controle

Een aangekondigd of onaangekondigd bezoek van de inspectie kan op elk moment van de dag en van de nacht gebeuren. Meestal wordt het bezoek enkele weken op voorhand aangevraagd.

In het geval van een **aangekondigd** bezoek hebt u het recht om te vragen om de inspectie uit te stellen indien u niet aanwezig kunt zijn. Bovendien kunt u altijd vragen waarom de controle plaats vindt en wat men precies wil controleren. Vraag zeker na welke de belangrijkste documenten zijn die de inspecteurs willen raadplegen.

Zoals reeds aangehaald kan het bezoek echter ook **onaangekondigd** plaats vinden. Er wordt namelijk van de ondernemer verwacht dat hij nauwgezet en aandachtig zijn personeelsadministratie bijhoudt zodat hij altijd in orde is met de geldende wetten en reglementen.

Hoe dan ook kan men zich altijd laten bijstaan door een advocaat, een raadgever, een vertrouwenspersoon of iedere andere persoon tijdens de controle.

2. Voorbereiding

Het is zeker aangeraden om voorafgaand aan de controle uw **administratie en boekhouding** te controleren. Maak het uzelf gemakkelijker door uw documenten te klasseren en eens na te gaan waar de documenten die zeker tijdens de controle van pas zullen komen zich bevinden. Meestal vermeldt de kennisgeving van de inspectie welke documenten zullen moeten worden voorgelegd.

Ook uw werknemers kunnen ondervraagd worden. Spreek hier persoonlijk over met uw personeel zodat ze zich optimaal op de vragen kunnen voorbereiden.

De wet eist bovendien dat verschillende sociale documenten altijd beschikbaar zijn. Het gaat meer bepaald over het arbeidsreglement, het personeelsregister, een kopie van het arbeidscontract, enz.

Hieronder vindt u een lijst met enkele vragen waar u over kunt nadenken:

- Weten de werknemers van uw onderneming waar ze het arbeidsreglement kunnen nakijken?
- Beschikt u over geschreven regels met betrekking tot de afwezigheid wegens ziekte?
- Hebt u de vervangdagen voor de wettelijke feestdagen meegedeeld en de modaliteiten van het compenserend verlof meegedeeld en geafficheerd voor 15 december?

Indien u hulp zou willen bij de voorbereiding van een inspectie kunt u bij de meeste sociale secretariaten een audit op maat bestellen. Ook het ICB staat te uwer beschikking met gepersonaliseerde raad.

3. Tijdens het bezoek

De inspectie mag alle documenten inkijken en meenemen die sociale informatie bevatten en die volgens de wet door uw bedrijf opgemaakt en bewaard moeten worden, zelfs al wordt het nazicht van die documenten niet specifiek in zijn opdracht vermeld. De verstreckende bevoegdheden waar de inspecteur over beschikt mogen zeker niet onderschat worden. Het belemmeren van de inspectie wordt als een zware fout beschouwd en kan onmiddellijk gesanctioneerd worden.

De vragen die gesteld worden kunnen standaard zijn of net heel erg specifiek. De beste strategie bestaat erin om op een eerlijke en directe manier op de vragen te antwoorden, zonder informatie mee te geven waar niet naar wordt gevraagd.

4. Mogelijke gevolgen

De sociale inspecteur hoeft niet per se te sanctioneren. Hij heeft een brede beoordelingsbevoegdheid met betrekking tot de gevolgen die gegeven moeten worden aan vastgestelde inbreuken. Afhankelijk van het oordeel van de inspecteur kunt u aanbevelingen krijgen of een termijn opgelegd worden waarbinnen het bedrijf zich dient in orde te stellen.

De ondernemer mag zeker niet uit het oog verliezen dat het sociaal sanctierecht in een brede waaier aan sancties en administratieve of strafrechtelijke boetes voorziet voor diegene die de regels overtreden. Bovendien kan men eisen dat bepaalde situaties retroactief geregulariseerd worden, wat grote kosten met zich mee kan brengen.